

torii citați, la care se mai pot adăuga unele nume ca Iv. Vazov, A. Konstantinov, poate fi comparată cu cea din limba română ¹.

Forma *pisa-șta*, *pisa-șteș* etc., pe lângă faptul că se folosește extrem de rar ², nici nu reprezintă, după părerea unor lingviști, un viitor propriu-zis ³.

Formele înregistrate sub 6 (*șta*, *șteș* etc. *pisa* — *voi*, *vei* etc. *scrie*) coincid total din punct de vedere sintactic. În limba bulgară acest viitor este arhaic și trebuie arătat că n-a avut niciodată o răspîndire prea mare. În dezvoltarea limbii bulgare acest viitor, ale cărui urme se întîlnesc numai sporadic în unele graiuri, reprezintă o formă de tranziție ⁴, care n-a putut avea o mare forță de atracție.

În ceea ce privește formele cu *imam* sau *ima*, trebuie subliniat că româna a dezvoltat un auxiliar propriu-zis din *a avea*, ceea ce, după cîte am arătat mai sus, nu este cazul în bulgară. Chiar dacă pentru bulgară trebuie să recunoaștem în această privință o influență grecească, nu este exclus ca peste această interferență să se fi suprapus și una românească. Faptul că un viitor cu *ѣхѡ* a existat în greacă nu anihilează caracterul latin a lui *am* + *infinitivul* din română, așa cum greșit crede E. Seidel ⁵.

Din cele arătate mai sus se vede că atît criteriul structural (asupra acestei probleme vom reveni mai jos), cît și cel cronologic ne împiedică să considerăm că viitorul în limba română „se dovedește a fi o categorie slavă”.

Pe baza *Atlasului lingvistic român* Rodica Orza ⁶ a arătat răspîndirea geografică a principalelor forme de viitor în limba română. Harta ⁷ reproducă de noi din lucrarea citată arată că formele românești, care sînt identice, într-adevăr, cu cele din limba bulgară (*voi cînta*, *am să cînt*), sînt răspîndite pe tot teritoriul românesc. Și acest fapt confirmă părerile expuse de noi mai sus.

Contribuțiile aduse de cercetătoarea clujană ne permit unele precizări cu privire la forma *o să cînt*. În graiurile Olteniei, de unde este originar autorul articolului de față, auxiliarul invariabil *o*, este simțit de vorbitori ca fiind legat de *a avea* și nu de *a vrea*. Această observație este confirmată, pentru o arie mult mai largă, de cîteva fapte:

A) În punctele ⁸ 192, 728, 537, 899, 987, adică în Oltenia și Muntenia, în paradigma lui *am să cînt* se introduc forme din paradigma lui *o să cînt*.

¹ Cf. pentru aceste forme în limba română Al. Rosetti, B. Cazacu, *Istoria limbii române literare*, Buc. 1961, p. 409.

² Stoiko Stoikov, *art. cit.*, p. 239.

³ Cf. L. Andreičin, M. Ivanov, K. Popov, *Съвременен български език* vol. II, Sofia, 1957, p. 56; I. S. Maslov, *Очерк болгарской грамматики*, Moscova, 1956, p. 222; L. Andreičin, *Основна българска граматика*, Sofia, 1942, p. 251—252.

⁴ L. Andreičin, *op. cit.*, p. 247.

⁵ *Op. cit.*, p. 46; cf. și Dora Ivanova—Mirčeva, *Развой на бъдеще (fu'urum) в български език, от X до XVIII век*, Sofia, 1962 p. 180—182.

⁶ *Forme de viitor în Atlasul lingvistic român* în «Cercetări de lingvistică», Cluj, 1966, p. 221—228.

⁷ Menționăm că această hartă corectează o serie de păreri greșite cu privire la răspîndirea teritorială a formelor de viitor emise atît de specialiști români, cît și de unii străini.

⁸ Cf. Rodica Orza, *art. cit.*, p. 223, 224.